

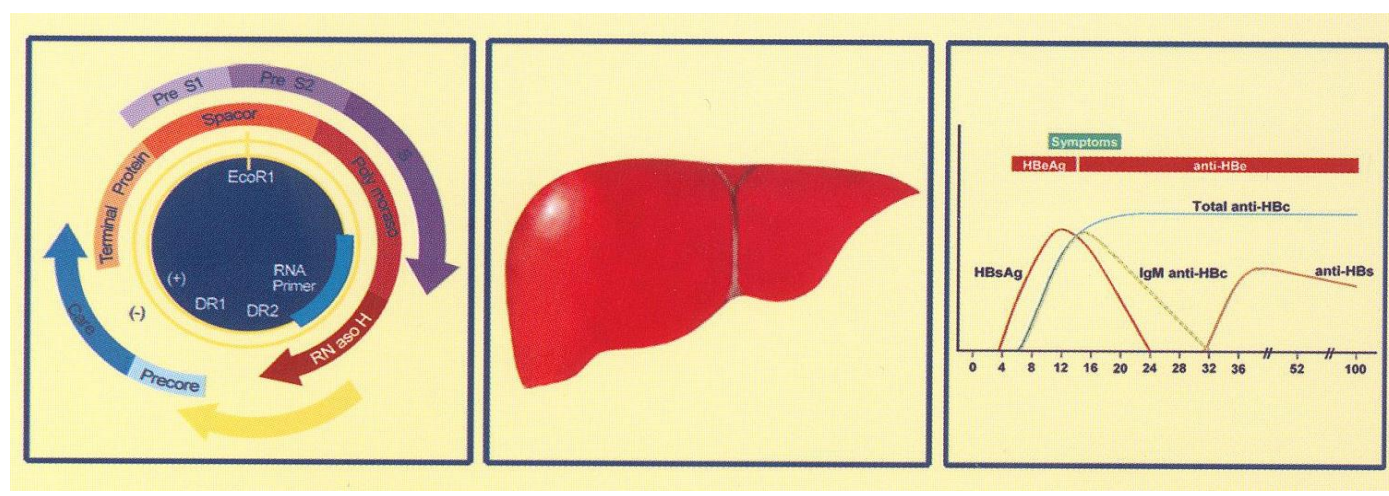
هپاتیت های ویروسی منتقله از راه خون (هپاتیت B)

اهداف

- ۱ - با افزایش سطح آگاهی ، تغییر نگرش و رفتارهای ناصحیح به مهار این بیماری در کشور کمک نماید..
- ۲ - انتظار می رود آموزش گیرندگان با بکارگیری مطالب این مجموعه ، در راستای عملیاتی نمودن روشهای پیشگیری و کنترل این بیماری در کشور کمک کنند

آنچه باید آموزش گیرندگان بدانند

- ۱ - آموزش گیرندگان بدانند نشانه ها و علایم بالینی هپاتیت B چیست
- ۲ - آموزش گیرندگان بدانند هپاتیت B از چه راه های منتقل می گردد
- ۳ - آموزش گیرندگان بدانند راه های پیشگیری از هپاتیت B چیست

یشگفتار

هپاتیت های ویروسی یکی از مهمترین معضلات بهداشتی است و در بین آنها هپاتیت های منتقله از راه خون از جمله بیماری هایی هستند که سهم قابل توجه ای از مرگ و میر، ناتوانی، بار اقتصادی، اجتماعی و روانی را به خود اختصاص داده و موارد مزمن این بیماری ها در حال حاضر مشکلات بسیاری را بر جامعه تحمیل نموده است.

مقدمه

کبد عضوی است که در بسیاری از فعالیتهای حیاتی بدن، مانند مقابله عفونتها، متوقف کردن خونریزی، پاک کردن خون از سموم و داروها، ذخیره انرژی در بدن نقش دارد.

تعریف

هپاتیت B یک بیماری ویروسی واگیر دار است که بوسیله ویروس هپا؛ B بوجود آمده و موجب تورم و اختلال کبد می شود. براساس تخمین سازمان

جهانی بهداشت ۵ درصد مردم دنیا ناقل هپاتیت ب هستند این میزان در ایران حدود ۲ درصد می باشد. کشندگی بیماری حدود ۱ درصد است.

نشانه ها و علائم بالینی هپاتیت B

آلودگی به ویروس هپاتیت B به سه حالت متفاوت ممکن است دیده شود:

الف – هپاتیت حاد: در این حالت بیمار پس از یک دوره مقدماتی با نشانه هایی

مانند تب، سرماخوردگی، تهوع، استفراغ، و درد شکم، دچار زردی می شود. اولین عضوی که زردی در آن مشاهده می شود سفیدی چشمها است. از مهمترین یافته های آزمایشگاهی هپاتیت حاد افزایش آنزیمهای کبدی به حداقل ۲/۵ برابر زمان طبیعی می باشد. به طور معمول خود به خود بهبود می یابد و پس از ۶ ماه خون از ویروس پاک می شود و فقط در ۱۰٪ - ۵٪ بیماران بالغ ممکن است آلودگی مزمن شود.

ب – هپاتیت مزمن: در این حالت نشانه ها بسیار غیر اختصاصی است. شایعترین نشانه هپاتیت مزمن ضعف و خستگی طولانی است. گاهی ممکن است زردی خفیف یا خارش وجود داشته باشد. با پیشرفت بیماری ممکن است نارسایی کبدی بروز کند. این افراد باید تحت نظر پزشک قرار گیرند و در صورت نیاز، دارو درمانی شوند. در نوزادان و افراد با ضعف ایمنی، معمولاً زردی وجود ندارد.

ج – آلودگی بدون علامت: در این حالت فرد بدون هیچ گونه نشانه بالینی و یا آزمایشگاهی بیماری کبدی، ویروس هپاتیت را در خون خود دارد و می تواند آن را به سایرین انتقال دهد. این افراد به درمان دارویی نیاز ندارند ولی خطر ابتلا به حالت مزمن هپاتیت در آنان زیاد است و باید هر ۶ ماه یک بار توسط پزشک بررسی شوند.

راه های انتقال هپاتیت B

آلودگی به هپاتیت B به طور عمده در نتیجه تماس با خون و ترشحات جنسی آلوده به روشهای زیر صورت می گیرد.

- تولد از مادر آلوده به هپاتیت B (انتقال از مادر به جنین عمدتاً در سه ماهه آخر بارداری اتفاق می افتد)
- تماس جنسی حفاظت نشده با فرد آلوده
- استفاده مشترک از ابزار آلوده تیز و برنده نظیر سوزن و سرنگ تیغ اصلاح و مسواک
- تزریق مکرر خون یا فرآورده های خونی آلوده (امروزه کنترل خونهای اهدایی احتمال آلودگی از این طریق را بسیار اندک نموده است).
- دیالیز با وسایل آلوده و پیوند اعضای آلوده
- خالکوبی، حجامت، سوراخ کردن گوش، خدمات پزشکی و دندانپزشکی در محلهای نامطمئن و آلوده، یا هر اقدامی که منجر به سوراخ شدن پوست با وسایل آلوده و غیر استریل شود.

✓ هپاتیت B از طریق دست دادن، در آغوش گرفتن، بوسیدن و نشستن در کنار فرد آلوده و سایر تماسهای معمول منتقل نمی‌شود و حضور افراد آلوده در محیط‌های کار و اجتماع بلامانع است.

غربالگری از نظر ابتلا به هپاتیت B

با توجه به اینکه احتمال انتقال بیماری از طریق تعدادی از مشاغل مانند آرایشگران، ارائه کنندگان خدمات درمانی، رفتگران و... و یا حاملگی در زنان نسبتاً بالاتر از افراد عادی جامعه می‌باشد لذا این افراد باید از نظر آلودگی به هپاتیت B مورد بررسی و غربالگری قرار گیرند و در صورت لازم واکسینه شوند.

درمان:

درمان اختصاصی برای هپاتیت B حاد وجود ندارد. بعضی از داروهای ضد ویروس برای هپاتیت مزمن به کار می‌روند.

راه‌های پیشگیری از هپاتیت B

✓ واکسیناسیون که در سه نوبت (در شیرخواران روز تولد، ۲ ماهگی، ۶ ماهگی و در بالغین روز مراجعه، یک ماه پس از مراجعه اول و ۶ ماه پس از مراجعه اول) انجام می‌شود.

✓ عدم استفاده از وسایل شخصی دیگران به خصوص سرنگ و تیغ و مسواک.

✓ پرسنل ارائه دهنده خدمات پزشکی و دندانپزشکی بایستی از استریل بودن لوازم مطمئن باشند و از سرنگ و سوزن یکبار مصرف استفاده کنند.

✓ از دریافت خدماتی مانند ختنه، حجامت، خالکوبی، سوراخ کردن گوش، رگ زدن و امثال آن به روشهای سنتی و غیر بهداشتی اکیداً خودداری کنید.

✓ از هرگونه اقدامی که موجب تماس پوست بریده و زخمی، مخاط چشم و دهان با خون و ترشحات دیگری می‌شود، پرهیز کنید.

✓ رعایت اصول اخلاقی و مذهبی، پرهیز از بی بند و باری جنسی و استفاده از کاندوم می‌تواند در پیشگیری از انتقال هپاتیت B راه آمیزش موثر باشد.

❖ واکسیناسیون بهترین و ساده‌ترین راه پیشگیری از ابتلا به بیماری هپاتیت B، نارسایی و سرطان کبد می‌باشد. افراد در معرض خطر و پر خطر از نظر هپاتیت B طبق دستورالعمل ایمن سازی باید بر علیه هپاتیت B واکسینه شوند.

❖ هپاتیت B از طریق خوردن و آشامیدن در آغوش گرفتن، بوسیدن، سرفه، عطسه و تماسهای معمولی جامعه انتقال نمی‌یابد. ویروس هپاتیت B حداقل می‌تواند ۷ روز در محیط بیرونی باقی بماند و ایجاد آلودگی نماید.

سوالات ارزیابی

۱- میزان گشندگی هپاتیت B چند درصد می باشد؟

الف : ۱ درصد

ب : ۳ درصد

ج : ۲ درصد

د : ۴ درصد

۲- اولین عضوی از بدن که در هپاتیت حاد در آن زردی دیده می شود؟

الف : پوست بدن

ب : کف پاها

ج : سفیدی چشمها

د : هیچکدام

۳- کدام یک از موارد زیر در خصوص راههای انتقال هپاتیت B درست نیست؟

الف : تماس جنسی حفاظت نشده با فرد آلوده

ب : از راه استنشاق هوای آلوده و استفاده از استخر شنا

ج : استفاده مشترک از ابزار آلوده تیز و برنده

د : دریافت خون و فرآورده های خونی آلوده

۴- کدامیک از موارد زیربہترین و سادہترین راه پیشگیری از ابتلا بہ بیماری هپاتیت B، نارسایی و سرطان کبد

می باشد ؟

الف : خوداری از ہرگونه تزریق دارو

ب : واکسیناسیون

ج : استفاده از کاندوم در تماس جنسی زناشویی

د : عدم شنا کردن در استخرهای عمومی

۵- کدامیک از گروه های زیر باید بر علیہ هپاتیت B واکسینه شوند ؟

الف : پزشکان ، پرستاران ، ماماها

ب : آرایشگران ، رفتگران

ج : افراد آلودہ بہ ویروس هپاتیت C

د : ہر سہ مورد صحیح است

منبع : پمفلت های آموزشی ارسلی از مرکز مدیریت بیماریهای واگیر